

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 29. apríla 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 2003/87/ES – Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov – Článok 3 písm. e) – Pojem ‚zariadenie‘ – Článok 3 písm. f) – Pojem ‚prevádzkovateľ‘ – Príloha I body 2 a 3 – Agregáčné pravidlo – Sčítanie kapacít činností zariadenia – Prevod jednotky na kogeneráciu elektrickej energie a tepla zo strany vlastníka priemyselného závodu – Zmluva o dodávke energie medzi prevádzajúcim a nadobúdajúcim podnikom – Aktualizácia povolenia na emisie skleníkových plynov“

Vo veci C-617/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) z 13. marca 2019 a doručený Súdnemu dvoru 14. augusta 2019, ktorý súvisí s konaním:

Granarolo SpA

proti

Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare,

Ministero dello Sviluppo economico,

Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto,

za účasti:

E.ON Business Solutions Srl, predtým E.On Connecting Energies Italia Srl,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan (spravodajca), sudcovia M. Ilešič a C. Lycourgos,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: R. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. septembra 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Granarolo SpA, v zastúpení: A. Stalteri, avvocato,

* Jazyk konania: taliančina.

- E.ON Business Solutions Srl, v zastúpení: C. Vivani a F. Triveri, avvocati,
 - talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Palatiello, avvocato dello Stato,
 - česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a L. Dvořáková, splnomocnení zástupcovia,
 - Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker a G. Gattinara, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. decembra 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 písm. e) a prílohy I smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 2003, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 63) (ďalej len „smernica 2003/87“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Granarolo SpA na jednej strane a Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (Ministerstvo životného prostredia, ochrany krajiny a mora, Taliansko), Ministero dello Sviluppo economico (Ministerstvo pre hospodársky rozvoj, Taliansko) a Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto (Vnútroštátny výbor pre správu smernice 2003/87/ES a pre podporu správy projektových činností vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu, Taliansku, ďalej len „výbor ETS“) na druhej strane vo veci zamietnutia žiadosti o aktualizáciu povolenia na emisie skleníkových plynov, ktorého držiteľkou bola Granarolo, pre jedno z jej zariadení, na ktoré sa vzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov na úrovni Európskej únie (ďalej len „ETS“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 2 smernice 2003/87, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v odseku 1 stanovuje:
„Táto smernica sa vzťahuje na emisie z činností uvedených v prílohe I a skleníkové plyny uvedené v prílohe II.“
- 4 Článok 3 tejto smernice, nazvaný „Definície“, stanovuje:
„Na účely tejto smernice sa používajú tieto definície:
...
e) ‚zariadenie‘ znamená stacionárnu technologickú jednotku, kde sa uskutočňuje jedna alebo viac činností uvedených v prílohe I a akákoľvek iná priamo súvisiaca činnosť, ktorá má technické spojenie s činnosťami vykonávanými v danej prevádzk[ar]ni a ktorá by mohla mať vplyv na emisie a znečisťovanie;

f) „prevádzkovateľ“ znamená osobu, ktorá prevádzkuje alebo riadi zariadenie, alebo ktorej je delegovaná rozhodujúca hospodárska právomoc nad technickým fungovaním zariadenia, v prípadoch, ak to ustanovujú vnútroštátne právne predpisy;

...“

5 Článok 4 uvedenej smernice, nazvaný „Povolenia na emisie skleníkových plynov“, znie:

„Členské štáty zabezpečia, aby od 1. januára 2005 žiadne zariadenia nevykonávali činnosti uvedené v prílohe I, ktoré majú za následok emisie skleníkových plynov špecifikované vo vzťahu k danej činnosti, pokiaľ ich prevádzkovateľ nie je držiteľom povolenia vydaného príslušným orgánom v súlade s článkami 5 a 6, alebo dané zariadenie nie je vylúčené zo systému [ETS] podľa článku 27. Toto sa uplatňuje aj na zariadenia, ktoré boli zahrnuté podľa článku 24.“

6 Článok 6 smernice 2003/87, nazvaný „Podmienky vydania a obsahu povolenia na emisie skleníkových plynov“, v odseku 1 stanovuje:

„Príslušné orgány vydajú povolenie na emisie skleníkových plynov, ktoré udeľuje schválenie na vypúšťanie skleníkových plynov z celého zariadenia alebo jeho časti, ak je presvedčený, že prevádzkovateľ je schopný monitorovať emisie a podávať správy.“

Povolenie sa môže vzťahovať na jedno alebo viac zariadení v tej istej prevádzk[ar]ni[,] [v tom istom areáli – *neoficiálny preklad*] prevádzkovan[ých] tým istým prevádzkovateľom.

Príslušný orgán preskúma aspoň každých päť rokov povolenie na emisie skleníkových plynov a v prípade potreby vykoná akékoľvek zmeny a doplnenia.“

7 Podľa článku 7 tejto smernice s názvom „Zmeny v súvislosti so zariadeniami“ platí, že:

„Prevádzkovateľ informuje príslušný orgán o každej pripravovanej zmene charakteru fungovania zariadenia, o každom jeho rozšírení alebo významnom znížení jeho kapacity, ktoré si môže vyžadovať aktualizáciu povolenia na emisie skleníkových plynov. Príslušný orgán aktualizuje povolenie, ak je to vhodné. Ak dôjde k zmene identity prevádzkovateľa zariadenia, príslušný orgán aktualizuje povolenie tak, aby obsahovalo meno a adresu nového prevádzkovateľa.“

8 Príloha I uvedenej smernice, nazvaná „Kategoríe činností, na ktoré sa vzťahuje táto smernica“, v bodoch 2 a 3 stanovuje:

„2. Prahové hodnoty uvedené nižšie odkazujú vo všeobecnosti na výrobné kapacity alebo výstupy. Ak sa niekoľko činností patriacich do rovnakej kategórie vykonáva v tom istom zariadení, kapacity týchto činností sa sčítavajú.“

3. Keď sa počíta celkový menovitý tepelný príkon zariadenia, aby sa rozhodlo o jeho začlenení do [ETS], spočítajú sa dovedna menovité tepelné príkony všetkých technických jednotiek, ktoré sú jeho súčasťou a v ktorých sa palivá spaľujú v rámci zariadenia. ...“

9 Táto príloha I obsahuje tabuľku, v ktorej sú vymenované kategórie činností, na ktoré sa uplatňuje smernica 2003/87. K týmto činnostiam patrí „spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW (okrem zariadení na spaľovanie nebezpečného alebo komunálneho odpadu)“.

Talianske právo

- 10 Článok 3 ods. 1 písm. t) a v) decreto legislativo n. 30 – Attuazione della direttiva 2009/29/CE che modifica la direttiva 2003/87/CE al fine di perfezionare ed estendere il sistema comunitario per lo scambio di quote di emissione di gas a effetto serra (legislatívny dekrét č. 30, ktorým sa vykonáva smernica 2009/29/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť a rozšíriť schému Spoločenstva na obchodovanie s emisími kvótami skleníkových plynov) z 13. marca 2013 (GURI č. 79 zo 4. apríla 2013, ďalej len „legislatívny dekrét č. 30/2013“) definuje pojmy „prevádzkovateľ“ a „zariadenie“ analogicky k smernici 2003/87.
- 11 Článok 13 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 30/2013 stanovuje, že žiadne zariadenie nesmie vykonávať činnosti uvedené v prílohe I k tomuto dekrétu, ktoré majú za následok emisie skleníkových plynov, pokiaľ ich prevádzkovateľ nie je držiteľom povolenia vydaného výborom ETS.
- 12 Článok 15 tohto legislatívneho dekrétu sa týka udelenia, podmienok a obsahu takéhoto povolenia na emisie.
- 13 Článok 16 uvedeného legislatívneho dekrétu stanovuje, že prevádzkovateľ informuje výbor ETS o každej zmene identity prevádzkovateľa a charakteru fungovania zariadenia, alebo o každom jeho rozšírení alebo významnom znížení jeho kapacity.
- 14 Článok 38 legislatívneho dekrétu č. 30/2013 upravuje režim „malých producentov emisií“ na účely monitorovania a kontroly emisií CO₂.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Granarolo je spoločnosť pôsobiaca v potravinárskom odvetví s čerstvým mliekom a v procese výroby a distribúcie mliečnych výrobkov. V Pasturago di Vernate (Taliansko) má výrobný závod, ktorý sa skladá z rôznych jednotiek a je vybavený tepelnou elektrárnou, ktorá vyrába teplo potrebné na jej spracovateľské činnosti.
- 16 Pre túto tepelnú elektráreň bola Granarolo v súlade s požiadavkou vyplývajúcou z článku 4 smernice 2003/87 držiteľkou povolenia na emisie skleníkových plynov týkajúceho sa spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW. Okrem toho podľa vnútroštátneho práva Granarolo podlieha, pokiaľ ide o toto zariadenie, režimu „malých producentov emisií“ na účely monitorovania a kontroly emisií CO₂.
- 17 V roku 2013 Granarolo postavila v priemyselnom areáli svojho výrobného zariadenia kogeneračnú jednotku na výrobu elektrickej energie a tepla určených na potravinársku výrobu s celkovým menovitým tepelným príkonom menším ako 20 MW a od výboru ETS získala aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov v zmysle článku 7 tejto smernice.
- 18 V roku 2017 Granarolo previedla svoju kogeneračnú jednotku na spoločnosť E.ON Connecting Energies Italia Srl, podnik špecializovaný v odvetví energetiky (ďalej len „E.ON“), pričom s touto spoločnosťou uzavrela zmluvu o dodávke elektrickej energie a tepla. Podľa vnútroštátneho súdu táto zmluva okrem iného stanovovala povinnosť spoločnosti E.ON získať súhlas spoločnosti Granarolo na vykonanie stavebných prác na kogeneračnej jednotke, uhradenie sumy v prospech spoločnosti Granarolo v prípade nedodržania minimálnych množstiev energie, ktoré sa majú dodať, zníženie ceny dodávanej energie po desiatich rokoch a šiestich mesiacoch od nadobudnutia účinnosti zmluvy a právo na spätné odkúpenie kogeneračnej jednotky v prospech spoločnosti Granarolo.

- 19 Po tomto prevode Granarolo podala výboru ETS žiadosť o aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov, pričom sa domnievala, že emisie spojené s kogeneračnou jednotkou, ktorá už nebola prevádzkovaná spoločnosťou Granarolo ani pod jej vedením, mali byť odpočítané od hodnoty jej emisií CO₂.
- 20 Keďže výbor ETS túto žiadosť zamietol rozhodnutím zo 6. júna 2018, Granarolo podala na vnútroštátny súd žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia. E.ON vstúpila do tohto konania ako vedľajší účastník konania na podporu spoločnosti Granarolo.
- 21 Granarolo na podporu svojej žaloby uvádza, že výbor ETS tým, že odôvodnil svoje rozhodnutie o zamietnutí zachovaním formálneho prepojenia medzi kogeneračnou jednotkou a jej výrobným zariadením, porušil požiadavky vyplývajúce zo smernice 2003/87.
- 22 Podľa spoločnosti Granarolo totiž nemožno výrobný závod a kogeneračnú jednotku považovať z dôvodu ich prepojenia na účely dodávky energie za jedno a to isté zariadenie, keď sú štrukturálne a funkčne samostatné.
- 23 Granarolo okrem toho tvrdí, že podľa článku 3 písm. f) a článku 6 tejto smernice sa povolenie na emisie skleníkových plynov vydá prevádzkovateľovi, ktorý má právomoc riadenia zariadenia, a teda môže vykonávať kontrolu a dohľad nad emisiami. V prejednávanej veci výbor ETS dospel na základe nesprávneho výkladu zmluvy o dodávke energie, ktorú uzavreli Granarolo a E.ON, k záveru, že Granarolo si zachovala právomoc riadenia a kontroly emisií kogeneračnej jednotky. Podľa spoločnosti Granarolo táto zmluva v skutočnosti nemá vplyv na schopnosť spoločnosti E.ON samostatne vykonávať svoju činnosť výroby energie a dodávať elektrickú energiu do verejnej siete, takže aj keby Granarolo musela z kogeneračnej jednotky odoberať menej významné množstvo energie, táto okolnosť by nemala vplyv na množstvo emisií skleníkových plynov tejto jednotky.
- 24 Rozhodnutie výboru ETS zo 6. júna 2018 okrem toho podáva nesprávny výklad agregáčného pravidla o zdrojoch emisií stanoveného v prílohe I uvedenej smernice, keďže toto pravidlo platí len pre situácie, v ktorých viaceré technické jednotky tvoria to isté zariadenie, a nie pre situácie, v ktorých existuje viacero samostatných zariadení, ako je to v prejednávanej veci.
- 25 Žalovaní vo veci samej pred vnútroštátnym súdom tvrdia, že prevod kogeneračnej jednotky na E.ON nemal vplyv na štruktúru zariadenia a že medzi touto kogeneračnou jednotkou a výrobným závodom Granarolo naďalej existuje funkčná väzba. Zdôrazňujú najmä, že v zmysle článku 3 písm. e) smernice 2003/87 existuje nespochybniteľná súvislosť medzi povolením na emisie skleníkových plynov a existenciou zariadenia. Definícia prevádzkovateľa logicky predpokladá definíciu zariadenia, čo by prípadný rozdiel medzi držiteľom povolenia a skutočným prevádzkovateľom vnútornej technickej jednotky výrobného závodu zbavilo akejkoľvek relevantnosti.
- 26 Keďže kogeneračná jednotka, ako je to v prejednávanej veci, je technicky spojená s výrobným závodom a môže mať vplyv na celkové emisie, treba na ňu nahliadať tak, že je spolu s týmto závodom súčasťou jedného a toho istého zariadenia, takže by sa mala riadiť jedným a tým istým povolením, hoci sa kogeneračná jednotka nachádza mimo miesta výroby.
- 27 Žalované vo veci samej okrem toho tvrdia, že vzhľadom na ustanovenia zmluvy o dodávke energie uzavretej medzi spoločnosťami Granarolo a E.ON si prvá menovaná spoločnosť zachovala rozhodujúcu hospodársku právomoc v súvislosti s technickým využívaním kogeneračnej jednotky a že v dôsledku toho zostáva prevádzkovateľom tejto jednotky v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2003/87.
- 28 Prijatie opačného stanoviska by okrem toho malo za následok porušenie agregáčného pravidla uvedeného v prílohe I bodoch 2 a 3 tejto smernice, ktorého cieľom je práve zabrániť tomu, aby nadmerné rozdelenie zdrojov emisií mohlo viesť k vylúčeniu väčšiny malých alebo stredných zariadení z pôsobnosti ETS.

- 29 Platí totiž, že keďže kogeneračná jednotka dotknutá vo veci samej má výkon nižší ako 20 MW, nepotrebuje povolenie na emisie skleníkových plynov a nepatrí do pôsobnosti právnej úpravy týkajúcej sa systému ETS. Naopak, z dôvodu prevodu tejto kogeneračnej jednotky sa pre výrobný závod spoločnosti Granarolo znižuje množstvo emisií, ktoré ročne produkuje a ktoré sú predmetom kompenzácie prostredníctvom emisných kvót.
- 30 Zatiaľ čo ustanovenia zmluvy o dodávke energie stavajú Granarolo do pozície sily vo vzťahu k spoločnosti E.ON, akýkoľvek výklad v tom zmysle, že došlo k rozdeleniu pôvodného zariadenia na dve zariadenia, by viedol k obchádzaniu pravidiel v oblasti emisií CO₂.
- 31 Za týchto podmienok Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 písm. e) smernice [2003/87] vykladať v tom zmysle, že pod pojem ‚zariadenie‘ patrí aj taký prípad, ako je prejednávaný prípad, v ktorom kogeneračná jednotka postavená navrhovateľkou v rámci jej priemyselného parku na účely zabezpečenia elektrickej energie pre svoj výrobný závod bola následne prevedená na základe zmluvy o prevode časti podniku na inú spoločnosť pôsobiacu v oblasti energetiky, ktorá na jednej strane stanovuje, že na nadobúdateľa zariadenia na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla sa prevedú certifikáty, osvedčenia o zhode, licencie, koncesie, autorizácie, povolenia potrebné na prevádzku samotného zariadenia a zároveň na výkon činností stanovuje zriadenie práva stavby v prospech nadobúdateľa v rámci priestoru závodu primeraného a funkčného na prevádzku a správu zariadenia a vecné bremeno pre zariadenie používané ako kogeneračná jednotka s príslušným výlučným okolitým priestorom, a na strane druhej stanovuje, že nadobúdateľ bude prevodcovi dodávať elektrickú energiu počas 12 rokov vyrobenú týmto zariadením v zmysle cien stanovených v zmluve?

2. Spadá pod pojem ‚technické spojenie‘ uvedené článku 3 písm. e) [smernice 2003/87] najmä také spojenie medzi kogeneračnou jednotkou a výrobným závodom, keď tento závod patrí inému subjektu, a hoci na účely dodávky elektrickej energie má privilegovaný vzťah s kogeneračnou jednotkou (prepojenie cez distribučnú sieť elektrickej energie, osobitná zmluva o dodávke s energetickou spoločnosťou, nadobúdateľom zariadenia, záväzok energetickej spoločnosti dodávať minimálne množstvo elektrickej energie do výrobného závodu s výhradou úhrady sumy rovnajúcej sa rozdielu medzi poplatkami za elektrinu na trhu a cenami stanovenými v zmluve, zľava z predajnej ceny elektrickej energie od desiateho roku a šiestich mesiacov trvania zmluvy, právo predávajúcej spoločnosti na spätné odkúpenie kogeneračnej jednotky v ktoromkoľvek okamihu, potreba povolenia zo strany predávajúcej spoločnosti na výkon prác na zariadení na kombinovanú výrobu) môže pokračovať vo výkone svojej činnosti aj v prípade prerušenia dodávky elektrickej energie, poruchy alebo ukončenia činnosti kogeneračnej jednotky?

3. V prípade skutočného prevodu jednotky na výrobu energie jej výrobcom, vlastníkom priemyselného závodu v rámci rovnakého priemyselného parku na inú spoločnosť pôsobiacu v oblasti energetiky z dôvodu zvyšovania účinnosti, predstavuje možné vylúčenie príslušných emisií z povolenia [na emisie] vlastníka priemyselného závodu po uskutočnení prevodu a prípadné ‚vyňatie‘ emisií zo systému [ETS] z dôvodu, že zariadenie na výrobu energie, ktoré je samostatne posudzované, neprekročilo kvalifikačnú prahovú hodnotu ‚malých producentov emisií‘, porušenie agregáčného pravidla o zdrojoch uvedeného v prílohe I k smernici [2003/87], alebo naopak predstavuje obyčajný a zákonný dôsledok organizácie hospodárskych subjektov, ktorý systém [ETS] nezakazuje?“

O prejudiciálnych otázkach

- 32 Na úvod treba pripomenúť, že v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom zakotveného v článku 267 ZFEÚ prislúcha Súdny dvor poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú prejednáva. Z tohto hľadiska Súdny dvor prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 29, ako aj citovaná judikatúra).
- 33 V tejto súvislosti okolnosť, že vnútroštátny súd po formálnej stránke predložil svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania s odkazom na určité ustanovenia práva Únie, nebráni tomu, aby Súdny dvor poskytol tomuto súdu všetky prvky výkladu, ktoré môžu byť užitočné na rozhodnutie veci, ktorú prejednáva, či už na ne vnútroštátny súd v položených otázkach odkázal, alebo nie. V tejto súvislosti prináleží Súdny dvor získať zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania, prvky práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu (rozsudok z 27. júna 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, bod 25 a citovaná judikatúra).
- 34 V prejednávanej veci sa spor vo veci samej týka toho, že výbor ETS zamietol žiadosť spoločnosti Granarolo o aktualizáciu jej povolenia na emisie skleníkových plynov po prevode kogeneračnej jednotky, ktorú mala vo vlastníctve v tom istom priemyselnom areáli ako svoj závod na výrobu potravín, na E.ON, podnik, ktorý sa špecializuje na odvetvie energetiky, pričom tento prevod bol spojený s uzavretím zmluvy o dodávke energie s touto poslednou uvedenou spoločnosťou.
- 35 Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, zamietnutie žiadosti o aktualizáciu bolo odôvodnené skutočnosťou, že najmä vzhľadom na ustanovenia zmluvy o dodávke energie medzi spoločnosťami Granarolo a E.ON si výrobný závod zachoval funkčné prepojenie s kogeneračnou jednotkou, takže závod a jednotka predstavujú jedno a to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) smernice 2003/87, a že Granarolo zostala po prevode prevádzkovateľom kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) tejto smernice. Okrem toho vyvstáva otázka, či by vyhovie uvedenej žiadosti o aktualizáciu bolo v rozpore s agregáčnym pravidlom stanoveným v prílohe I bodoch 2 a 3 uvedenej smernice a malo by za následok umožnenie obchádzania pravidiel ETS.
- 36 Vzhľadom na vyššie uvedené treba konštatovať, že vnútroštátny súd sa svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sa článok 3 písm. e) a f) smernice 2003/87 v spojení s prílohou I bodmi 2 a 3 tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vlastník výrobného závodu vybaveného tepelnou elektrárnou, ktorej činnosť patrí do tejto prílohy I, mohol získať aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov podľa článku 7 tejto smernice, ak na podnik, ktorý sa špecializuje v odvetví energetiky, previedol kogeneračnú jednotku nachádzajúcu sa v tom istom priemyselnom areáli ako tento závod a vykonávajúcu činnosť, ktorej kapacita je nižšia ako prahová hodnota stanovená v uvedenej prílohe I, pričom s týmto podnikom uzavrel zmluvu, ktorá stanovuje okrem iného, že energia vyrobená touto kogeneračnou jednotkou sa bude poskytovať tomuto závodu.
- 37 V prejednávanej veci treba na účely tohto rozsudku poznamenať, že ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, závod, o ktorý ide vo veci samej, je závodom na výrobu mliečnych výrobkov, ktorý je na účely výrobných postupov vybavený tepelnou elektrárnou s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW a na ktorý sa tak vzťahujú činnosti uvedené v prílohe I smernice 2003/87. Pokiaľ ide o kogeneračnú jednotku, jej celkový menovitý tepelný príkon je menší ako 20 MW, v dôsledku čoho sa na túto jednotku ako takú nevzťahujú činnosti uvedené v tejto prílohe.
- 38 V prvom rade, pokiaľ ide o otázku vnútroštátneho súdu, či kogeneračná jednotka a výrobný závod, o ktoré ide vo veci samej, predstavujú z dôvodu vzťahu, ktorý má táto kogeneračná jednotka k tomuto výrobnému závodu, jedno a to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) tejto smernice, treba pripomenúť, že toto ustanovenie definuje pojem „zariadenie“ ako stacionárnu technickú jednotku,

v ktorej sa uskutočňuje jedna alebo viacero činností uvedených v prílohe I uvedenej smernice a akákoľvek iná priamo súvisiaca činnosť, ktorá má technické spojenie s činnosťami vykonávanými v danej prevádzkarni a ktorá by mohla mať vplyv na emisie a znečisťovanie.

- 39 Preto v súlade s kritériami uvedenými v uvedenom ustanovení platí jednak, že kogeneračná jednotka môže tvoriť jedno a to isté zariadenie len s tepelnou elektrárnou výrobného závodu, a jednak, že to tak môže byť len pod podmienkou, že činnosť spaľovania, ktorá sa vykonáva v rámci tejto kogeneračnej jednotky, priamo súvisí s činnosťou tejto tepelnej elektrárne vykonávanou v areáli výrobného závodu, že je s ňou technicky spojená a že môže mať vplyv na emisie a znečisťovanie.
- 40 Na úvod treba konštatovať, že zo samotnej povahy týchto kritérií vyplýva, že tieto kritériá vyžadujú posúdenie vecnej povahy. Preto otázka, či sú za okolností, o aké ide vo veci samej, splnené uvedené kritériá, najmä kritérium týkajúce sa technickej súvislosti, ktorej sa týkajú otázky vnútroštátneho súdu, nemôže závisieť od zmluvných ustanovení, ktoré zavádzajú prevádzajúci a nadobúdajúci podnik.
- 41 Okrem toho je nesporné, že kritérium týkajúce sa vplyvov na emisie a znečisťovanie je splnené, pokiaľ kogeneračná jednotka vypúšťa skleníkové plyny.
- 42 Pokiaľ ide o ostatné kritériá stanovené v článku 3 písm. e) smernice 2003/87, Súdny dvor rozhodol, že činnosť priamo súvisí s činnosťou, na ktorú sa vzťahuje príloha I tejto smernice, ak je nevyhnutná na jej výkon a keď sa táto priama súvislosť navyše prejavuje existenciou technického spojenia za okolností, keď je dotknutá činnosť súčasťou celkového technického postupu činnosti patriacej do tejto prílohy I (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júna 2016, *Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ*, C-158/15, EU:C:2016:422, bod 30).
- 43 Z toho na jednej strane vyplýva, že v situácii, o akú ide vo veci samej, podmienka týkajúca sa existencie priamej súvislosti medzi dotknutými činnosťami vyžaduje, aby sa činnosť kogenerácie vykonávala na účely realizácie činnosti spaľovania palív, ktoré sa uskutočňujú v tepelnej elektrárni výrobného závodu.
- 44 Táto podmienka teda nemôže byť splnená, ak, ako tvrdili najmä Granarolo a Európska komisia na pojednávaní pred Súdnym dvorom, bol výkon tejto činnosti kogenerácie určený výlučne na výrobu potravín vykonávanú v závode spoločnosti Granarolo, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 45 Na druhej strane podmienka týkajúca sa existencie technickej súvislosti zhmotňujúcej takúto priamu súvislosť vyžaduje, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 57 svojich návrhov, aby prepojenie medzi dotknutými činnosťami prispelo k celistvosti globálneho technického postupu činnosti, na ktorú sa vzťahuje príloha I smernice 2003/87.
- 46 Takéto konštatovanie nemožno vyvodiť len zo samotnej existencie prepojenia medzi dotknutými činnosťami na účely dodávky energie, ako je bežné v prípade akejkoľvek priemyselnej činnosti. Hoci nie je vylúčené, že prepojenie tohto typu je možné považovať za technické spojenie v zmysle článku 3 písm. e) tejto smernice, je to tak len pod podmienkou, že sa vyznačuje špecifickou a výraznou formou zapojenia do technického procesu, ktorý je vlastný činnosti, na ktorú sa vzťahuje príloha I uvedenej smernice.
- 47 V prejednávanej veci však zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že výrobný závod spoločnosti Granarolo, a konkrétnejšie tepelná elektráreň, ktorá dodáva teplo potrebné na túto výrobu, by mohla pokračovať vo výkone svojej činnosti aj v prípade prerušenia dodávok elektrickej energie a tepla z kogeneračnej jednotky, alebo v prípade poruchy alebo ukončenia činnosti tejto jednotky, čo navyše potvrdzuje znenie druhej prejudiciálnej otázky.

- 48 Vzhľadom na to, že prepojenie medzi kogeneračnou jednotkou a výrobným závodom neprispieva k celistvosti technického procesu činností vykonávaných v tepelnej elektrárni tohto závodu, a v dôsledku toho, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, nie sú splnené kritériá stanovené v článku 3 písm. e) smernice 2003/87, kogeneračnú jednotku a túto tepelnú elektrárň nemožno považovať za jedno a to isté zariadenie v zmysle tohto ustanovenia.
- 49 Po druhé, pokiaľ ide o otázku, či Granarolo zostáva po prevode kogeneračnej jednotky na E.ON prevádzkovateľom tejto jednotky, treba pripomenúť, že na jednej strane článok 6 ods. 1 tejto smernice týkajúci sa podmienok vydávania povolení na emisie skleníkových plynov v prvom pododseku stanovuje, že príslušné orgány vydajú povolenie na emisie skleníkových plynov, ktoré udeľuje schválenie na vypúšťanie skleníkových plynov z celého zariadenia alebo jeho časti, ak je presvedčený, že prevádzkovateľ je schopný monitorovať emisie a podávať správy, a v druhom pododseku, že povolenie sa môže vzťahovať na jedno alebo viac zariadení v tom istom priemyselnom areáli prevádzkované tým istým prevádzkovateľom. Okrem toho podľa článku 7 uvedenej smernice tento orgán v prípade potreby aktualizuje povolenie s ohľadom na informácie, ktoré mu o zmenách týkajúcich sa dotknutého zariadenia poskytol prevádzkovateľ. Na druhej strane článok 3 písm. f) tej istej smernice definuje pojem „prevádzkovateľ“ ako osobu, ktorá prevádzkuje alebo riadi zariadenie, alebo ktorej je delegovaná rozhodujúca hospodárska právomoc nad technickým fungovaním zariadenia, v prípadoch ak to ustanovujú vnútroštátne právne predpisy.
- 50 Ako vyplýva z týchto ustanovení, za okolností, o aké ide vo veci samej, keď vlastník výrobného závodu previedol na podnik špecializovaný v odvetví energetiky kogeneračnú jednotku nachádzajúcu sa v tom istom priemyselnom areáli ako uvedený závod, treba preskúmať, či tento vlastníka prestal z dôvodu tohto prevodu mať kontrolu nad fungovaním tejto kogeneračnej jednotky, a teda aj nad emisiami skleníkových plynov, ktoré vyplývajú z jej činností. Ak je to tak, uvedeného vlastníka nemožno po uvedenom prevode považovať za prevádzkovateľa uvedenej kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2003/87.
- 51 V tejto súvislosti, ako uviedol generálny advokát v bode 45 svojich návrhov, že zmluvné ustanovenia, ktoré zaväzujú prevádzajúceho a nadobúdateľa, treba zohľadniť najmä na účely identifikácie prevádzkovateľa takejto kogeneračnej jednotky.
- 52 V prejednávanej veci vzhľadom na informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom nemožno zo zmluvných ustanovení, ktoré zaväzujú E.ON a Granarolo, vyvodiť, že táto posledná uvedená spoločnosť si zachovala kontrolu nad fungovaním kogeneračnej jednotky, o ktorú ide vo veci samej, a teda nad emisiami skleníkových plynov z jej činností.
- 53 Na jednej strane totiž, ako vyplýva zo znenia prvej prejudiciálnej otázky, Granarolo previedla vlastníctvo kogeneračnej jednotky na E.ON a na tento účel na poslednú uvedenú spoločnosť previedla najmä všetky dokumenty vyžadované na prevádzku tejto jednotky a výkon činnosti, ktorá v nej prebieha.
- 54 Na druhej strane v rámci zmluvy o dodávke energie, ktorá viaže Granarolo a E.ON, môže táto posledná uvedená spoločnosť zvýšiť činnosť kogeneračnej jednotky a dodávať vyrobenú elektrickú energiu do verejnej siete. Pod podmienkou, že v prípade nedodržania dodávok minimálnych množstiev energie stanovených v zmluve, zaplatí sumy zodpovedajúce rozdielu medzi cenami zaobstarania si energie na trhu a cenami stanovenými v zmluve, má takisto možnosť znížiť množstvo vyrobenej energie. Takýto kompenzačný mechanizmus zmluvnej povahy však nemožno stotožňovať s delegovaním rozhodujúcej hospodárskej právomoci nad technickým fungovaním kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) *in fine* smernice 2003/87 v prospech spoločnosti Granarolo.
- 55 Okrem toho treba konštatovať, že ostatné zmluvné ustanovenia, na ktoré poukazuje vnútroštátny súd, najmä tie, ktoré sa týkajú predajnej ceny energie, práva spätnej kúpy spoločnosti Granarolo alebo potreby jej povolenia na to, aby mohli byť na kogeneračnej jednotke vykonané stavebné práce, tiež

nepriznávajú spoločnosti Granarolo kontrolu nad fungovaním uvedenej jednotky, ako to vyžaduje článok 3 písm. f) smernice, a preto jej tieto ustanovenia samy osebe nepriznávajú schopnosť všeobecne rozhodovať o množstve emisií skleníkových plynov z činnosti tejto jednotky alebo ich monitorovať.

- 56 Z úvah uvedených v bodoch 52 až 55 tohto rozsudku teda vyplýva, že s výhradou overenia vnútroštátnym súdom už Granarolo nie je v žiadnom prípade prevádzkovateľom kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2003/87, takže má právo získať aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov v súlade s článkom 7 tejto smernice.
- 57 Takáto aktualizácia tohto povolenia nemôže znamenať obchádzanie pravidiel ETS.
- 58 Po prvé treba totiž konštatovať, že aktualizácia povolenia by nemala za následok porušenie agregáčného pravidla, ako je uvedené v prílohe I bodoch 2 a 3 tejto smernice.
- 59 Táto príloha I totiž, ako naznačuje jej názov, identifikuje kategórie činností, na ktoré sa vzťahuje uvedená smernica, ako je stanovené v jej článku 2 ods. 1 Konkrétne agregáčné pravidlo spresňuje podmienky, za ktorých treba posúdiť, či činnosti vykonávané v zariadení, a najmä činnosť spaľovania palív, dosahujú prahové hodnoty uvedené v uvedenej prílohe I s cieľom rozhodnúť o zahrnutí tohto zariadenia do systému ETS.
- 60 Ako však bolo konštatované v bode 48 tohto rozsudku, tepelná elektráreň a kogeneračná jednotka, o ktoré ide vo veci samej, sú dva odlišné objekty, ktoré nepredstavujú to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) smernice 2003/87.
- 61 Okrem toho je nesporné, že na tepelnú elektráreň, ktorou je vybavený výrobný závod, sa aj po prevode kogeneračnej jednotky na E.ON naďalej vzťahoval systém ETS, keďže jej celkový menovitý tepelný príkon spaľovania presahuje prahovú hodnotu 20 MW uvedenú v prílohe I tejto smernice.
- 62 Okrem toho treba poznamenať, že agregáčné pravidlo sa týka spôsobov výpočtu kapacít činností, ktoré sa uskutočňujú v rámci zariadenia, a vzhľadom na podmienky pripomenuté v bode 49 tohto rozsudku nemá za cieľ identifikáciu prevádzkovateľa tohto zariadenia. Na rozdiel od toho, čo zrejme navrhujú žalovaní vo veci samej, teda v prejednávanej veci takéto pravidlo nemôže viesť ani k označeniu Granarolo za prevádzkovateľa kogeneračnej jednotky, o ktorú ide vo veci samej, keďže túto spoločnosť už nemožno považovať za subjekt, ktorý má kontrolu nad fungovaním tejto jednotky, a teda už nie je schopný zabezpečiť monitorovanie emisií skleníkových plynov spôsobených činnosťou uvedenej jednotky, ani zbaviť Granarolo práva uchádzať sa o aktualizáciu jej povolenia na emisie skleníkových plynov.
- 63 Po druhé treba pripomenúť, že zásada zákazu podvodu a zneužívania práva predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorú musia osoby podliehajúce súdnej právomoci dodržiavať. Uplatnenie právnej úpravy Únie totiž nemožno rozšíriť tak, aby zakrývalo transakcie, ktoré sú vykonávané s cieľom získať výhody stanovené právom Únie podvodom alebo jeho zneužitím (rozsudok z 28. októbra 2020, Kreis Heinsberg, C-112/19, EU:C:2020:864, bod 46 a citovaná judikatúra).
- 64 Konkrétne zásada zákazu zneužitia práva má za cieľ zákaz vyslovene umelých konštrukcií zbavených hospodárskej reality a vytvorených iba s cieľom dosiahnuť neoprávnenú výhodu (pozri analogicky rozsudok z 18. júna 2020, KrakVet Marek Batko, C-276/18, EU:C:2020:485, bod 84 a citovanú judikatúru).
- 65 Nič v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, však nenasvedčuje tomu, že by v prejednávanej veci došlo k takýmto zneužívajúcim alebo podvodným operáciám, najmä k existencii vyslovene umelej konštrukcie. Konkrétne žiadna skutočnosť v tomto spise nemôže spochybniť existenciu samostatnej hospodárskej činnosti vykonávanej podnikom, ktorý je nadobúdateľom kogeneračnej jednotky, o ktorú ide vo veci samej.

- 66 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 3 písm. e) a f) smernice 2003/87 v spojení s prílohou I bodmi 2 a 3 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vlastník výrobného závodu, ktorý je vybavený tepelnou elektrárnou, na ktorej činnosť sa vzťahuje táto príloha I, mohol získať aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov v zmysle článku 7 tejto smernice, ak na podnik, ktorý sa špecializuje na odvetvie energetiky, previedol kogeneračnú jednotku nachádzajúcu sa v tom istom priemyselnom areáli ako tento závod a vykonávajúcu činnosť, ktorej kapacita je nižšia ako prahová hodnota stanovená v uvedenej prílohe I, pričom s týmto podnikom uzavrel zmluvu, ktorá stanovuje okrem iného, že energia vyrobená touto kogeneračnou jednotkou sa bude dodávať tomuto závodu, a to v prípade, že táto tepelná elektráreň a kogeneračná jednotka nepredstavujú to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) uvedenej smernice a že vlastník výrobného závodu nie je už v žiadnom prípade prevádzkovateľom kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) tej istej smernice.

O trovách

- 67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 3 písm. e) a f) smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009, v spojení s prílohou I bodmi 2 a 3 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vlastník výrobného závodu, ktorý je vybavený tepelnou elektrárnou, na ktorej činnosť sa vzťahuje táto príloha I, mohol získať aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov v zmysle článku 7 tejto smernice, ak na podnik, ktorý sa špecializuje na odvetvie energetiky, previedol kogeneračnú jednotku nachádzajúcu sa v tom istom priemyselnom areáli ako tento závod a vykonávajúcu činnosť, ktorej kapacita je nižšia ako prahová hodnota stanovená v uvedenej prílohe I, pričom s týmto podnikom uzavrel zmluvu, ktorá stanovuje okrem iného, že energia vyrobená touto kogeneračnou jednotkou sa bude dodávať tomuto závodu, a to v prípade, že táto tepelná elektráreň a kogeneračná jednotka nepredstavujú to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) uvedenej smernice a že vlastník výrobného závodu nie je už v žiadnom prípade prevádzkovateľom kogeneračnej jednotky v zmysle článku 3 písm. f) tej istej smernice.

Podpisy